

ATR DOLAŞIM SERTİFİKALARI YÖNETMELİĞİ**BİRİNCİ KISIM (Genel Hükümler)**

- [1. Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar](#)
- [2. A.TR Dolaşım Belgelerinin Şekli, Basımı ve Düzenlenmesi](#)
- [3. A.TR Dolaşım Belgelerinin Gümrük İdarelerince Vizesi](#)
- [4. Dolaşım Belgelerinin Değiştirilmesi](#)

İKİNCİ KISIM (Belgelerin Verilmesi)

- [1. A.TR Dolaşım Belgelerinin Sonradan Verilmesi](#)
- [2. İkinci Nüsha A.TR Dolaşım Belgesi Düzenlenmesi](#)
- [3. A.TR Dolaşım Belgelerinin İbraz Süreleri](#)
- [4. Basitleştirilmiş İşlemler](#)
- [5. İthalatta İbraz Edilen Belgelere İlişkin İşlemler ve Sonradan Kontrolünün İstenmesi](#)

ÜÇÜNCÜ KISIM (İşleme Konulmayacak Belgeler)

- [1. İşleme Konulmayacak A.TR Dolaşım Belgeleri](#)
- [2. Dolaşım Belgelerinin Aranılmayacağı Durumlar](#)
- [3. Gümrük İdareleri Arasında Karşılıklı İşbirliği](#)
- [4. Son Hükümler](#)

01.06.2001 tarih 24419 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.
Yönetmelik

A.TR Dolaşım Belgeleri Yönetmeliği

BİRİNCİ KISIM**Genel Hükümler****BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç ve Kapsam**

Madde 1- Bu Yönetmelik, Türkiye ve Avrupa Topluluğu arasında oluşturulan gümrük birliğinin uygulanması amacıyla, Türkiye veya Avrupa Topluluğunda serbest dolaşımda bulunan eşyanın ticaretinde A.TR Dolaşım Belgelerinin kullanımına ilişkin usul ve esaslarını belirler.

Dayanak

Madde 2- Bu Yönetmelik; 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 10 uncu maddesi hükümlerine istinaden düzenlenmiştir.

Tanımlar

Madde 3- Bu Yönetmelikte geçen;

a) Avrupa Topluluğu'na Üye Ülkeler :

Federal Almanya Cumhuriyeti,
Fransa Cumhuriyeti,
İtalya Cumhuriyeti,
Belçika Krallığı,
Lüksemburg Büyük Dükalığı,
Hollanda Krallığı,
Danimarka Krallığı,
İrlanda,
Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı,
Yunanistan Cumhuriyeti,
Portekiz Cumhuriyeti,
İspanya Krallığı,
Avusturya Cumhuriyeti,
Finlandiya Cumhuriyeti,
İsveç Krallığı'nı.
ifade eder.

b) Topluluk: Avrupa Topluluğunu,

c) Ortaklık: Türkiye ile Topluluk arasında 12/9/1963 tarihli Ankara Anlaşması ile kurulan ortaklığı,

d) Gümrük Birliği: Türkiye ile Topluluk arasında tesis edilen gümrük birliğini,

e) Üçüncü Ülke: Türkiye-Avrupa Topluluğu gümrük birliği gümrük bölgesi dışında kalan ülke veya bölgeleri,

f) Gümrük Birliği Gümrük Bölgesinin Bir Parçası :bir taraftan Topluluğun Gümrük bölgesini öte yandan da Türkiye'nin Gümrük bölgesini,

g) Serbest Dolaşımdaki Eşya : Tümüyle Türkiye veya Topluluk'ta elde edilmiş olan ya da tamamı veya bir kısmı üçüncü ülkeler menşeli olup Türkiye ya da Toplulukta ithal işlemleri tamamlanmış, gerekli gümrük vergisi, eş etkili vergi ve resimleri tahsil edilmiş, bu vergi ve resimleri tam veya kısmi bir iadedden yararlanmamış eşyayı,

h) A.TR Dolaşım Belgesi: Türkiye veya Toplulukta serbest dolaşımda bulunan eşyanın Türkiye-Avrupa Topluluğu gümrük birliği çerçevesinde tercihli rejimden yararlanabilmesini sağlamak üzere, ihracatçı ülke yetkili kuruluşlarınca düzenlenip gümrük idaresince vize edilen belgeyi,

i) Müsteşarlık: Gümrük Müsteşarlığını,
ifade eder.

A.TR Dolaşım Belgesinin Şekli

Madde 4- A.TR Dolaşım Belgeleri, Türkiye-Avrupa Topluluğu gümrük birliği uyarınca, işlenmiş tarım ürünleri de dahil olmak üzere sanayi ürünlerinde serbest dolaşıma ilişkin hükümlerin uygulanması için gerekli koşulların yerine getirilmiş olması halinde, ihracatçının veya gümrük beyannamesini imzalamakla yetkili kanuni temsilcisinin talebi üzerine gümrük idareleri ya da bu idarelerce yetki verilmiş kuruluşlarca düzenlenen belgelerdir. Bu belgenin bir örneği EK-I'de yer almaktadır. Belgeler Türkçe hazırlandığında, aynı zamanda Topluluğun resmi dillerinden birinde de düzenlenir.

Belge formatı, 210x297 mm. ebatlarında olmalıdır. Belgenin basımında kullanılan kağıt beyaz ve yazım boyutunda olmalı, mekanik kağıt hamuru içermemeli ve

ağırlığı 25 g/m²'den az olmamalıdır. Söz konusu belge, mekanik ya da kimyasal yollarla yapılabilecek tahrifatı gözle görülür hale getiren yeşil meneviş desenli zemin üzerine basılmış olmalıdır.

Türkiye ve Topluluk üyesi ülkeler sertifikaları kendiler bastırabilir ya da onaylanmış matbaacılar vasıtasıyla bastırabilirler. Belgelerin söz konusu matbaalara bastırılması halinde, hazırlanan her belgede söz konusu onay belgesine atıf yapılır. Her formda matbaanın adı ve adresi veya matbaa sahibinin kimliğini belirten bir işaret bulunur. Basım sırasında her belgeye ayrı bir seri numarası verilir.

A.TR Dolaşım Belgesinin Düzenleneceği Haller

Madde 5- A.TR Dolaşım Belgesi, Türkiye'den Topluluğa veya Topluluktan Türkiye'ye doğrudan nakledilen eşya için düzenlenir.

Ancak, tek bir sevkiyat kapsamına giren ürünler, ihtiyaç hasıl olduğu takdirde diğer ülkeler üzerinden aktarılma veya geçici depolama yoluyla nakledilebilirler. Ancak bu eşya transit geçtiği veya depolandığı ülkenin gümrük yetkililerinin gözetimi altında olmalı ve boşaltma, tekrar yükleme işlemleri dışında bir işlemde ya da ürünleri iyi koşullarda saklamaya yönelik işlemler dışında bir işlemde geçmemiş olmalıdır.

Ürünler Türkiye ya da Topluluktan, Topluluğun ya da Türkiye'nin bölgesi dışındaki boru hattından nakledilebilir.

Yukarıda belirtilen koşulların yerine getirildiğinin ithalatçı ülke gümrük idarelerine ispatı;

a) İhracatçı ülkeden transit ülkesine yapılan geçişi kapsayan tek bir taşıma belgesi, ya da

b) Transit ülkesinin Gümrük makamları tarafından düzenlenen ve

1) Ürünlerin tam bir tanımını veren,

2) Ürünlerin boşaltma ve yeniden yüklenme tarihlerini ve gerektiğinde gemilerin ya da kullanılan diğer taşıma araçlarının adlarını belirten, ve

3) Ürünlerin transit ülkesinde bulunduğu koşulları belirten,

belge ya da bu belgelerin ibraz edilememesi halinde kanıtlayıcı nitelikteki diğer belgelerin ibrazı suretiyle yapılır.

A.TR Dolaşım Belgelerinin Dağıtılması

Madde 6- Dolaşım belgeleri bastırıldıktan sonra Müsteşarlıkça yetki verilen kuruluşça ihtiyaç sahiplerine dağıtılır. İhracatçılar dolaşım belgelerini gümrük idarelerinden veya bağlı buldukları Ticaret Odaları, Sanayi Odaları veya Ticaret ve Sanayi Odalarından alırlar.

İKİNCİ BÖLÜM

A.TR Dolaşım Belgelerinin Şekli, Basımı ve Düzenlenmesi

A.TR Dolaşım Belgelerinin Doldurulması

Madde 7- İhracatçılar veya gümrük beyannamelerini imzalamakla yetkili temsilcileri dolaşım belgelerini bu belgenin arka sayfasında yazılı kurallara uygun olarak aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde doldururlar;

a) A.TR dolaşım belgeleri, Türkçe ve Topluluğun resmi dillerinden birinde ve ihracatçı ülkenin ulusal mevzuat hükümleri gereğince hazırlanır.

b) Dolaşım belgeleri yazı makinesi veya el yazısı ile doldurulur. El yazısı ile doldurulduğu zaman mürekkepli kalem ve büyük matbaa harfleri kullanılmalıdır.

c) Belge üzerinde silinti ve ilaveler bulunmamalı, düzeltmeler yanlışların üzeri çizilmek ve gerekirse doğruları yazılmak suretiyle yapılmalıdır.

Bu şekilde yapılan bütün düzeltmelerin belgeyi düzenleyen tarafından onaylanması ve gümrük idaresince vize edilmesi gerekir.

d) Düzenlenen belgede belirtilen her bir maddeye sıra numarası verilir ve son kaydın hemen altına sonradan ilave yapılmamasını sağlamak üzere yatay bir çizgi çekilerek doldurulmayan kısımlar çapraz bir çizgiyle iptal edilir.

e) Dolaşım belgelerinde kayıtlı eşyanın tanınmalarına olanak verecek yeterli kesinlikte ve ticari deyimleri ile hiçbir tereddüde yer vermeyecek açıklıkta cins, nevi, nitelik ve miktar olarak ayrıntılı bir biçimde beyan edilmesi zorunludur.

Bu gereği yerine getirmeyen ihracatçıların düzenledikleri belge, gümrük idaresince vize edilmez.

f) İhracatçılar veya gümrük beyannamesini imzalamakla yetkili kanuni temsilcileri, Dolaşım Belgesinde kayıtlı eşyanın, serbest dolaşımda bulunduğuna dair tevsik edici tüm bilgi ve belgeleri de dolaşım belgesi ile birlikte Odalara vermekle yükümlüdür.

Ticaret ve Sanayi Odalarınca Yapılacak İşlemler

Madde 8- İhracatçılar veya gümrük beyannamesini imzalamakla yetkili kanuni temsilcileri tarafından bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak doldurulan ve imza edilen dolaşım belgeleri Odalara verilir.

Odalar bu belgelerin kurallara uygun olarak doldurulup doldurulmadığını kontrol edip belgede kayıtlı eşyanın, Türkiye’de serbest dolaşım halinde bulunduğu hususunda, tevsik edici tüm bilgi ve belgelerle birlikte, ihracata ait diğer belgeleri de inceleyerek gerekli işlemleri tamamlarlar.

Belgelere ilişkin kontroller tamamlandıktan sonra, yeşil renkli ilk nüsha hariç diğer nüshalar sorumlu memur tarafından imza ve Odaya ait mühürle tasdik edilir. Biri beyaz üzerine yeşil meneviş zeminli dördü beyaz olan beş nüshalık takım halindeki dolaşım belgesinin beyaz renkli nüshalarından biri alıkonarak diğerleri, ihraç işleminin yapılacağı gümrük idaresine vize ettirilmek üzere ihracatçıya verilir.

Yukarıdaki hükümlere hâle getirilmeksizin, bu Yönetmeliğin 20 nci madde hükümleri uyarınca “Basitleştirilmiş İşlem Usulleri”ne göre düzenlenen A.TR Dolaşım Belgeleri, asıl nüsha ithalatçı gümrük idaresine ibraz edilmek, diğer iki nüshadan birisi ihracat işleminin yapıldığı gümrük idaresi, diğeri de ihracatçı firma tarafından alıkonulmak üzere, üç nüshalık takım halinde düzenlenir.

Odalar, ihraç belgeleri ve dolaşım belgelerinden üçüncü ülkelere gönderileceği anlaşılan eşya için A.TR Dolaşım Belgeleri tanzim edemezler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

A.TR Dolaşım Belgelerinin Gümrük İdarelerince Vizesi

A.TR Dolaşım Belgelerinin Gümrük İdarelerince İncelenmesi

Madde 9- Dolaşım belgelerinin gümrük idaresince vize edilmesi bizzat ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi tarafından talep edilir. Yetkili olmayan kişiler tarafından yapılan vize talepleri gümrük idaresince kabul edilmez.

Belgeyi vize eden Gümrük idareleri, eşyanın serbest dolaşım statüsü ve bu Yönetmelik hükümlerinin yerine getirilmesi için gerekli tüm önlemleri alırlar. Söz konusu Gümrük makamları, bu amaca yönelik olarak kanıt talebinde bulunabilir ve ihracatçının hesaplarının incelenmesi veya uygun görülen diğer kontrolleri gerçekleştirme hakkına sahiptir. Belgeyi vize eden Gümrük makamları, belgelerin usulüne uygun olarak doldurulduğunu garanti altına alırlar. Ürünlerin

tanımına ayrılan yerin sahte bazı eklemelerde bulunulması olasılığını ortadan kaldıracak biçimde doldurulmasını sağlarlar.

Yukarıda belirtilen hükümlerin yerine getirilmesi amacıyla gümrük idareleri, vize edilmek üzere ihracatçılar tarafından ibraz olunan dolaşım belgelerinin doğruluğunu kontrol eder ve gerek görürse dolaşım belgesinde kayıtlı eşyanın muayenesini yapar.

Gümrük idareleri bu kontrolleri yaparken;

- Dolaşım belgelerinin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olup olmadığını incelemek,
- İhraç konusu eşyanın cins, nevi, nitelik ve miktar itibarıyla dolaşım belgesindeki kayıtlara uygun olup olmadığını tespit etmek,
- İhraç konusu eşyanın Türkiye’de serbest dolaşım durumunda bulunup bulunmadığını belirlemek,
- Eşyaya ait ihraç belgeleri yanında gümrük mevzuatı uyarınca nakliyeciler tarafından verilen belgeleri incelemek,
- İhraç konusu eşyayı Gümrük Yönetmeliğindeki esaslara göre muayene etmek, suretiyle işlem ifa eder.

Dolaşım Belgelerinin Vize Edilmesi

Madde 10- Belge üzerinde gümrük vizesine ayrılmış olan bölümün doğru olarak ve eksiksiz doldurulması şarttır. Yanlış veya eksik olarak yapılan vize işlemi belgeyi geçersiz kılar veya sonradan kontrol sebeplerinden birini teşkil eder. Gümrük idareleri vizeye ayrılmış olan bölüme gümrük beyannamesinin tarih ve sayısı ile gümrük idaresinin adını kaydederek idarenin resmi mührünü tatbik ederler. Vize işlemi yapan gümrük görevlisinin adı, soyadı, sicil numarası yazılarak tarih ve imza atmak suretiyle vize işlemi tamamlanır.

Gümrük idareleri, kendilerine ibraz edilen ihraç evrakından veya dolaşım belgelerinde kayıtlı bilgilerden üçüncü ülkelere gönderileceği anlaşılan eşya için A.TR Dolaşım Belgelerini vize edemezler.

Gümrük idareleri, fiili ihracatın gerçekleşmesinden sonra dolaşım belgelerinin yeşil renkte zemini olan ilk nüshalarını ihracatçıya verir, beyaz renkli nüshalardan birini gümrük idaresinde alıkoyar ve diğer iki nüshayı, fiili ihracatı takip eden ilk iş günü içinde biri ilgili Odaca teyit nüshası olarak alıkonulmak biri ihracatçıya verilmek üzere ilgili odaya gönderirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Dolaşım Belgelerinin Değiştirilmesi

Değiştirme İşlemi

Madde 11- Türkiye ya da Toplulukta bir gümrük idaresinin kontrolü altındaki eşyanın, tamamının ya da bir kısmının Türkiye ya da Topluluk sınırları içinde bir yere gönderilmesi amacıyla A.TR Dolaşım Belgesinin aslının bir ya da bir çok A.TR Dolaşım Belgesiyle değiştirebilmesi mümkündür.

Bu Yönetmelik hükümleri uyarınca değiştirme işlemi şu şekilde mümkündür:

a) Bir veya birçok A.TR Dolaşım Belgesinin bir veya birçok A.TR Dolaşım Belgesiyle değiştirilmesi, bu değiştirme işleminin eşya ihraç edilmeden önce yapılması şartıyla mümkündür.

Dolaşım belgelerinin değiştirilmesi talebi belgeyi düzenleyen Oda ve belgeyi vize eden gümrük idaresince incelenir. Bu belgelerde cins, nevi, nitelik ve miktarı kayıtlı eşyanın ilk belgedeki eşyaya tamamen uygun bulunduğu saptandıktan sonra yeni belgenin vize işlemi yapılır.

Gümrük idaresince iptal edilen eski belge yeni belgenin beyaz renkli nüshaları ile birlikte ilgili Odaya gönderilir.

b) Bir sevkiyat kapsamı eşyanın ve bu eşyaya ait A.TR Dolaşım Belgesinin Türk gümrük idarelerince eşyanın ithali sırasında belge aslı üzerinde düşüm yapılmak suretiyle bölünmesi mümkündür.

Düşüm işlemini gerçekleştirecek Gümrük İdaresi sevkiyatın her bir kısmı için orjinal A.TR Dolaşım Belgesi üzerinde düşüm işlemini yapar.

**İKİNCİ KISIM
Belgelerin Verilmesi****BİRİNCİ BÖLÜM
A.TR Dolaşım Belgelerinin Sonradan Verilmesi****Belgenin Sonradan Verilebileceği Durumlar**

Madde 12- Eşyanın ihracı sırasında unutulma, yanlışlık, ihmal gibi nedenlerle A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenmediği veya teknik nedenlerle reddi ya da özel şartlar nedeniyle, eşyanın ihracından sonra da A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenebilir.

A.TR Dolaşım Belgeleri

a) A.TR dolaşım belgesinin hata, unutulma, ihmal ya da özel durumlar nedeniyle ihracat yapılırken düzenlenmemiş olması,

b) A.TR Dolaşım Belgesinin düzenlenmiş, ancak teknik nedenlerle ithalatçı ülke gümrük idaresince kabul edilmemiş olduğunun ilgili Oda ve gümrük idarelerine ispat edilmesi,

- c) Eşyanın “Varış Ülkesi” üçüncü ülke iken Topluluk üyesi bir ülke olarak değişmesi,
- d) Topluluk üyesi bir ülkeye ihraç edilen eşyanın ihracı sırasında Topluluk üyesi başka bir ülkeye gönderilmesi halinde, ihracatçı tarafından A.TR Dolaşım Belgesinde “Varış Ülkesinin” değiştirilmesinin talep edilmesi,

durumlarında belge kapsamı eşyanın ihracından sonra istisnai olarak düzenlenebilir.

Belgenin Sonradan Verilmesine İlişkin Müracaat

Madde 13- 12 nci maddenin uygulanabilmesi amacıyla, ihracatçı;

- a) Eşyanın cinsi, nevi, niteliği ve miktarını, ambalaj şeklini, marka ve numaralarını, işaretlerini, ihracat işleminin yapıldığı gümrük idaresinin adını, gümrük beyannamesinin tarih ve sayısını belirterek yazılı talepte bulunur.
- b) Söz konusu eşya için ihraç sırasında A.TR Dolaşım Belgesi verilmediğini veya ithalatçı ülke gümrük idaresince teknik nedenlerle kabul edilmediğini sebepleri ile birlikte yazılı olarak beyan eder.
- c) Usulüne uygun olarak doldurulmuş A.TR Dolaşım Belgesini ve Başvuru Formunu imzalayıp talep yazısına ekler.

Teknik Nedenlerle A.TR Dolaşım Belgesinin Reddi

Madde 14- A.TR Dolaşım Belgeleri bu Yönetmelikte öngörülen şekilde düzenlenmemiş ise “teknik nedenlerle” reddedilebilir. Aşağıda örnekleri verilen teknik nedenlerle kabul edilmeyen A.TR Dolaşım Belgeleri sonradan düzenlenebilir.

- a) A.TR Dolaşım Belgesinin, öngörülen form dışında bir form kullanılarak düzenlenmesi (örneğin, ebat veya renk olarak örnekten önemli derecede farklı olması, seri numarası bulunmaması, resmi olarak öngörülen dillerden birinde basılmaması),
- b) A.TR Dolaşım Belgesinde doldurulması zorunlu kutulardan birinin (örneğin A.TR Dolaşım Belgesi (5) numaralı kutu) doldurulmaması,
- c) A.TR Dolaşım Belgesinin mühürlenip imzalanmaması (A.TR Dolaşım Belgesi (12) numaralı kutu),
- d) A.TR Dolaşım Belgesinin yetkili olmayan bir makam tarafından onaylanması,
- e) A.TR Dolaşım Belgesi vize edilirken kullanılan mührün, bu Yönetmeliğin 34 üncü madde hükümleri uyarınca örneği gönderilmeyen yeni bir mühür olması,

f) İbraz edilen A.TR Dolaşım Belgesinin orijinal olmayıp fotokopi veya suret olması,

g) A.TR Dolaşım Belgesinin (5) numaralı kutusuna Türkiye ve Topluluk ülkesi olmayan ülkelerden birinin yazılması.

Teknik nedenlerle ithalatçı ülke tarafından reddedilen A.TR Dolaşım Belgesi, hangi nedenlerle kabul edilmediği de belirtilerek sonradan düzenlenen yeni bir A.TR Dolaşım Belgesi alması için ihracatçıya iade edilir. Ancak, Gümrük idareleri reddedilen A.TR Dolaşım Belgesinin bir fotokopisini saklarlar.

Belgenin Sonradan Verilmesi İşlemleri

Madde 15- 13 üncü maddede belirtilen şartları yerine getiren ihracatçının talebi bağlı olduğu Oda ve ilgili gümrük idaresi tarafından incelenir. Söz konusu ihraç eşyasına ait gümrük beyannamesi ve ekleri diğer evrak ile varsa bu işleme dair dosyaların incelenmesi ve kontrolü sonucunda, ihracatçının beyanına tamamen uygun olduğu anlaşıldığı takdirde A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenir ve vize edilir.

Sonradan Verilmiştir Meşruhatı

Madde 16- Sonradan düzenlenen A.TR Dolaşım Belgelerinin (8) numaralı kutuda yer alan “Gözlemler” bölümüne;

"EXPEDIDO A POSTERIORI"
"UDSTEDT EDTERFÆLGENDE"
"NACHTRÄGLICH AUSGESTELLT"
"EKDOqEN EK TWN USTERWN"
"ISSUED RETROSPECTIVELY"
"DELIVRE A POSTERIORI"
"RILASCIATO A POSTERIORI"
"AFGEGEVEN A POSTERIORI"
"EMITIDO A POSTERIORI"
"ANNETTU JÄLKIKÄTEEN"
"UTFÄRDAT I EFTERHAND"
"SONRADAN VERİLMİŞTİR"
ifadelerinden biri yazılır.

İhracatçı ülke gümrük idarelerince düzenlenen ve bu ibarelerden birini taşıyan A.TR Dolaşım Belgeleri ithalatçı ülke gümrük idarelerince kabul edilir.

İKİNCİ BÖLÜM

İkinci Nüsha A.TR Dolaşım Belgesi Düzenlenmesi

İkinci Nüsha Dolaşım Belgesi Düzenlenmesinde Yapılacak İşlemler

Madde 17- A.TR Dolaşım Belgesinin çalınması, kaybedilmesi veya hasar görmesi hallerinde ihracatçı, bağlı olduğu Odaya başvurarak sertifikanın ikinci bir nüshasının düzenlenmesini talep edebilir.

Oda, ilk belgeye uygun olarak doldurulan ikinci bir nüsha belgeyi ihracatçıya verir.

Gümrük idareleri, ihracatçı tarafından ibraz edilen ikinci nüsha sertifikayı, kendilerinde bulunan ve ihraç işlemi yapılmış olan eşyaya ait dolaşım belgesiyle karşılaştırıp, ikinci nüshanın doğruluğunu saptadıktan sonra, vize işlemini yaparlar.

Bu şekilde düzenlenen ikinci nüsha A.TR dolaşım belgelerinin (8) numaralı “Gözlemler” bölümüne aşağıdaki ibarelerden biri ile ilk dolaşım belgesinin vize tarihi ve seri numarası kaydedilmek suretiyle tasdik işlemi yapılır.

- “DUPLICADO”
- “DUPLIKAT”
- “DUPLIKAT”
- “ANTIGRAFO“
- “DUPLICATE”
- “DUPLICATA”
- “DUPLICATO”
- “DUPLICAAT”
- “SEGUNDA VIA”
- “KAKSOISKAPPALE”
- “DUPLIKAT”
- “İKİNCİ NÜSHADIR.”

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
A.TR Dolaşım Belgelerinin İbraz Süreleri**İbraz Süresi**

Madde 18- a) A.TR Dolaşım Belgesinin, ihracatçı ülke gümrük idaresince vize edildiği tarihten itibaren dört ay içerisinde ithalatçı ülke gümrük idaresine ibraz edilmesi gerekir.

b) A.TR Dolaşım Belgesi, beklenmeyen durumlardan kaynaklanan sebeplerin mevcudiyeti halinde (a) bendinde belirtilen sürenin bitiminden sonra da gümrük idaresince kabul edilebilir.

c) Dolaşım Belgesinin ibrazının geciktiği diğer durumlarda, eşyanın süresi içinde ilgili gümrüğe arz edilmiş olması şartıyla A.TR Dolaşım Belgesi kabul edilebilir.

d) "Sonradan verilmiştir" kaydını taşıyan A.TR Dolaşım Belgesinin de, ihracatçı gümrük idaresinin vize tarihinden itibaren dört ay içerisinde ithalatçı gümrük idaresine ibrazı zorunludur.

e) 20 nci madde hükümleri uyarınca "Basitleştirilmiş İşlem Usulleri"ne göre düzenlenen A.TR Dolaşım Belgesinin ihracatçı tarafından dolaşım belgesinde belirtilen fiili ihrac tarihinden itibaren dört ay içerisinde ithalatçı ülke gümrük idaresine ibraz edilmesi gerekmektedir.

f) "İkinci Nüshadır" kaydını taşıyan A.TR Dolaşım Belgesinin de, ilk A.TR Dolaşım Belgesinin ihracatçı gümrük idaresinin vize tarihinden itibaren dört ay içinde ithalatçı gümrük idaresine ibrazı zorunludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Basitleştirilmiş İşlemler

Basitleştirilmiş İşlemden Yararlanma İzni

Madde 19- Bu Yönetmeliğin genel hükümlerine bir istisna olarak Gümrük Müsteşarlığınca "Onaylanmış İhracatçı" yetkisi verilen özel ve tüzel kişilere, Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği'ne tasdik ve gümrük idarelerine vize işlemi için ibraz zorunluluğu olmadan, A.TR Dolaşım Belgeleri düzenleme yetkisi verilebilir.

Türkiye ile Topluluk arasındaki ticarete, "Onaylanmış İhracatçı" yetkisi;

- Sık sık A.TR Dolaşım Belgeleri düzenlenmesini gerektiren sevkiyat yapan,
- Eşyanın Türkiye'de serbest dolaşım halinde olduğunun saptanması için gerekli her türlü teminatı gümrük idaresine veren,
- Vergi ve gümrük mevzuatı ile ilgili ciddi ya da mükerrer suç işlememiş olan,
- Gümrük makamlarının faaliyetlerini denetlemesine imkan verecek kayıtlara sahip olan, özel ve tüzel kişilere verilebilir. Bu kişiler Basitleştirilmiş İşlemlerden yararlanır.

Basitleştirilmiş İşlem Usulleri

Madde 20- Basitleştirilmiş İşlem usulleri üç şekilde uygulanır:

- EK-1'de bir örneği verilen A.TR Dolaşım Belgesinin "Gümrük Vizesi" sütunu gümrük idaresi tarafından idarenin damgası basılmak, imza ve kaşe konulmak suretiyle fiili ihracattan önce onaylanarak ihracatçıya verilir.
- EK-2'de verilen örneğe uygun olarak ihracatçılar tarafından yaptırılan ve Gümrük Müsteşarlığınca onaylanan metal bir damga, ihracatçı tarafından A.TR Dolaşım Belgelerinin "Gümrük Vizesi" sütununa basılarak vize işlemi yapılır.
- Onaylanmış olan ihracatçının özel damgasını taşıyan A.TR Dolaşım Belgeleri, Gümrük Müsteşarlığınca usul ve şartları belirlenmek kaydıyla, önceden belirlenmiş matbaalara bastırılarak kullanılır.

Her üç şekilde de ihracat tarihi ihracatçı tarafından dolaşım belgesinin (12) numaralı "Gümrük Vizesi" sütununda belirtilir.

Başvuru

Madde 21- Basitleştirilmiş işlemlerden yararlanmak isteyen müracaat formunu ve taahhütnameyi doldurarak Gümrük Müsteşarlığına (Gümrükler Genel Müdürlüğüne) başvurur. Onaylanmış ihracatçıya verilen yetki belgesinde, yararlandırılacak basitleştirilmiş işlemlere ilişkin usul ve esaslar belirtilir.

Gümrük Müsteşarlığı (Gümrükler Genel Müdürlüğü) tarafından verilen yetki belgesinde;

- a)Belgelerin ön tasdikinden sorumlu büro,
- b)Onaylanmış ihracatçının söz konusu belgelerin kullanıldığını kanıtlama şekli,
- c) Bu Yönetmeliğin 20 nci maddesinin (b) bendi hükümlerinde belirtilen durumlarda bu Yönetmelik çerçevesinde sonradan kontrol taleplerini sonuçlandıracak gümrük idaresi belirtilecektir:

Basitleştirilmiş İşlem Meşruhatı

Madde 22- Basitleştirilmiş işleme göre düzenlenmiş dolaşım belgelerinin Yönetmeliğin 8 inci maddesine uygun olarak düzenlenmiş olması ve EK-1 'de örneği verilen dolaşım belgesinin (8) numaralı "Gözlemler" bölümüne;

"Procedeimiento simplificado"

"Forenklet fremgangsmåde"

"Vereinfachtes Verfahren"

"Aplonstenm?nh diadikasía"

"Simplified procedure"

"Procédure simplificada"

"Vereenvoudigde regeling"

"Procedimento simplificado"

"Yksinkertaisettu menettely"

"Förenklat förfarande"

"Basitleştirilmiş işlem"

ifadelerinden birisinin bulunması şarttır. Yukarıda belirtilen ifadeyi taşıyan ve (13) numaralı bölümü onaylanmış ihracatçı tarafından imzalanan belge, bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak düzenlenen ve gümrük idaresi tarafından vize edilen A.TR Dolaşım Belgesine eşdeğer sayılır.

Basitleştirilmiş İşlem İzninin İptali

Madde 23- Onaylanmış ihracatçıların bu Yönetmelikteki hükümlere aykırı hareket etmeleri ya da verilen yetkide öngörülen koşullara uymamaları veya bu koşulların ortadan kalkması halinde, cezai hükümler saklı kalmak üzere verilen yetki Müsteşarlıkça (Gümrükler Genel Müdürlüğü) geçici olarak geri alınabilir veya iptal edilebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İthalatta İbraz Edilen Belgelere İlişkin İşlemler ve Sonradan Kontrolünün İstenmesi

Dolaşım Belgelerinin İthalatçı Ülke Gümrük İdaresine Sunulması

Madde 24- Dolaşım belgeleri, ithalatçı ülkenin mevzuatına uygun olarak bu ülkenin Gümrük idarelerine sunulur. Gümrük idareleri, dolaşım belgesinin tercümesini talep edebilirler. Gümrük idareleri ithalatçının eşyanın serbest dolaşım koşullarını karşıladığını belirten beyanının gümrük beyannamesine eklenmesini de talep edebilirler.

İthalatta İbraz Edilen Belgelere İlişkin İşlemler

Madde 25- Gümrük idareleri gümrük beyannamesinin tescilinden sonra beyanname ile birlikte ibraz edilen dolaşım belgesinin usulüne uygun olarak düzenlenip düzenlenmediğini, ihracatçı gümrük idaresi tarafından vize edilip edilmediğini, süresi içinde gümrüğe verilip verilmediğini kontrol eder. Söz konusu dolaşım belgesindeki bilgilerin, beyannamenin tescili sırasında ibraz edilen fatura ve ithalat ile ilgili diğer belgelerdeki bilgilere uygun olup olmadığı incelenir. Fiziki muayene yapıldığı takdirde, ithal konusu eşyanın ayniyetinin, dolaşım belgesinde kayıtlı eşyaya uygun olup olmadığına bakılır.

Bu kontrollerin uygun sonuç vermesi halinde, dolaşım belgesinin aslı gümrük beyannamesinin birinci nüshasına eklenir. Kontrollerin olumsuz sonuç vermesi halinde ise, dolaşım belgesi bu Yönetmelik hükümleri uyarınca kontrol edilmek üzere “Kontrol İstemi” bölümü doldurulup ihracatçı ülke gümrük idaresine gönderilmek üzere Müsteşarlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) intikal ettirilir.

İthalat Öncesinde Dolaşım Belgelerinin İbraz Edilememesi

Madde 26- Eşyanın tercihli rejimden yararlanmasını teminen ibrazı gereken A.TR Dolaşım Belgelerinin, bu belgeyle ilgili eşyanın fiili ithalinden evvel veya fiili ithali sırasında ibraz edilememesi ve ilgili ithalatçı tarafından eşyanın bekletilmeden ithalinin istenilmesi durumunda, tercihli rejim uygulanmaz ve kanuni vergi nispetleri üzerinden tahakkuk yapılarak vergiler kesin olarak tahsil edilir. Ancak, bu kabil eşyanın fiilini ithalini müteakip süreleri içerisinde, usulüne uygun dolaşım belgeleri işlemi yapan gümrük idaresine ibraz olunduğu takdirde,

a) İbraz olunan dolaşım belgesi, ihracatçı ülke gümrük idarelerince fiili ihraç sırasında düzenlenip vize edilmiş A.TR Dolaşım Belgesi ise,

b) İbraz olunan A.TR Dolaşım Belgesi ihracatçı üye ülkeden eşyanın fiili ihracatından sonra verilmiş ve “Sonradan Verilmiştir” kaydını taşıyan dolaşım belgelerinden ise,

Her iki halde de ibraz olunan dolaşım belgesinin ithal edilen eşyaya ait olduğunun gümrük beyannamesi ve eki belgelerle karşılaştırılarak anlaşılması ve eşyanın ihracatçı ülkeden vize tarihinden itibaren dört aylık ibraz süresinin geçirilmemiş olduğunun tespiti kaydıyla, 4458 sayılı Gümrük Kanununun hükümleri gereğince gümrük vergisi tutarı yükümlüye iade edilir.

Önemsiz Farklılıklar ve Şekli Hatalar

Madde 27- a) A.TR dolaşım belgelerindeki beyanlar ile ürünlerin ithalat işlemlerini yerine getirmek amacıyla gümrük idarelerine ibraz edilen belgelerdeki ifadeler arasında küçük farklılıkların bulunması, belgenin gümrüğe sunulan ürünlere tekabül ettiğinin kesinlikle ortaya konması kaydıyla, söz konusu dolaşım belgelerinin geçerliliğini kendiliğinden ortadan kaldırmaz.

b) A.TR dolaşım belgeleri üzerindeki ifadelerin doğruluğu üzerinde şüphe yaratması söz konusu olmayan, daktilo hatası gibi bariz maddi hatalar, bu belgelerin reddedilmesini gerektirmez.

Sonradan Kontrol Talebi

Madde 28- İthalatçı ülke gümrük idareleri, A.TR Dolaşım Belgelerinin sonradan kontrolünü talep edebilirler.

İthalatçı ülke gümrük idaresi, ihracatçı ülke gümrük idaresince verilen A.TR Dolaşım Belgelerinin gerçekliği veya eşyaya ilişkin bilgilerin doğruluğu hakkında makul bir şüphesi olduğunda veya sondaj usulü ile yapacağı kontrol sonucunda anılan belgeleri sonradan kontrol talebi ile 29 uncu madde hükümleri çerçevesinde vizeyi yapan ihracatçı ülke gümrük idaresine gönderir.

İthalatçı ülke gümrük idareleri, A.TR dolaşım belgesini, sunulması halinde faturayı veya örneklerini araştırmanın gerekçelerini de belirterek ihracatı gerçekleştiren Devletin Gümrük makamlarına gönderir. Dolaşım belgesinde yer alan bilgilerin doğru olmadığı kanaatini uyandıran elde edilmiş tüm belge ve bilgiler de kontrol talebini desteklemek üzere ihracatçı ülkenin gümrük idarelerine gönderilir.

İthalatçı ülke gümrük idaresine ibraz edilen A.TR Dolaşım Belgelerinin sonradan kontrol işlemine tabi tutulması halinde, söz konusu belge kapsamı eşyanın İthalat Rejim Kararı'na Ek Listelerde "AB" sütunu vergi oranı ile "diğer ülkeler" sütunundaki vergi oranı arasındaki fark kadar nakit veya teminat mektubu alınarak, eşyanın gümrük işlemleri tamamlanır.

Sonradan kontrol amacıyla gönderilen dolaşım belgelerinin, ihracatçı gümrük idaresince doğruluğunun teyidi yapılarak geri gönderilmesinden sonra teminata bağlanan gümrük vergileri iade edilir.

Sonradan Kontrol İşlemleri

Madde 29- A.TR Dolaşım Belgelerinin kontrol talebi, bu belgelerin Müsteşarlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) gönderilmesi suretiyle yapılır.

Müsteşarlıkça A.TR Dolaşım Belgelerinin kontrol talebi (14) numaralı bölümün aşağıdaki şekilde doldurulması suretiyle yapılır:

Kontrol talebinde bulunan ithalatçı ülke gümrük idaresinin adı ve açık posta adresi, yazı makinesi veya mürekkepli kalemle ve matbaa harfleri ile yazılır.

Kontrol talebinde bulunulan yer ve tarih belirtilip mühür, imza ve kaşe koymak suretiyle onaylanır.

Sonradan Kontrol Talebinin İncelenmesi

Madde 30- Sonradan kontrol, ihracatçı ülke gümrük idaresi tarafından yapılır. Bu amaçla, ihracatçı ülke gümrük idaresi, her türlü delil talep etme ve ihracatçının hesaplarını denetleme veya gerekli gördüğü diğer kontrolleri yapabilme yetkisine sahiptir.

İhracatçı ülke gümrük idareleri A.TR Dolaşım Belgelerinin kontrol sonucunu (15) numaralı bölümü aşağıdaki şekilde doldurmak suretiyle belirtirler.

- Birinci veya ikinci haneden uygun olanın önüne (x) işareti konulur,
- Kontrolü yapan gümrük idaresinin adı ve kontrol tarihi yazılır,
- Okunabilir mühür, imza ve kaşe koymak suretiyle onaylanır.

Sonradan Kontrol Sonuçları

Madde 31- Sonradan kontrol talebinde bulunan ithalatçı ülke gümrük idaresi, kontrol sonucundan en geç on ay içerisinde haberdar edilir.

Kontrol sonuçlarında, belgelerin gerçek olup olmadığı, söz konusu ürünlerin Türkiye veya Toplulukta serbest dolaşımında kabul edilip edilemeyeceği ve bu Yönetmeliğin diğer hükümlerine uygun olup olmadığı hususları açıkça belirtilmelidir. Topluluk ülkelerinden kontrol talebi ile gönderilen dolaşım belgelerinin sonuçları Müsteşarlık kanalıyla ithalatçı ülkeye gönderilir.

Makul şüphenin mevcudiyetinde, sonradan kontrol talebine on ay içerisinde cevap alınamaması veya cevapta söz konusu belgelerin doğruluğunun ya da ürünlerin serbest dolaşım statüsünün tespitine imkan verecek ölçüde yeterli bilginin bulunmaması halinde, talepte bulunan ithalatçı ülke gümrük idareleri, istisnai durumlar hariç olmak üzere söz konusu eşyaya gümrük birliği hükümlerinin uygulanmasını reddedebilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

İşleme Konulmayacak Belgeler

BİRİNCİ BÖLÜM

İşleme Konulmayacak A.TR Dolaşım Belgeleri

Geçersiz A.TR Dolaşım Belgeleri

Madde 32- Türkiye-Avrupa Topluluğu gümrük birliği kapsamı dışında kalan eşya için A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenemez. Bu eşya için A.TR Dolaşım Belgeleri ibraz edilse dahi gümrük idarelerince işleme konulmaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Dolaşım Belgelerinin Aranılmayacağı Durumlar

Yolcu Eşyası

Madde 33- Gümrük birliği gümrük bölgesinin bir bölümünden diğer bölümüne yolcu beraberinde getirilen eşya; ticari nitelikte olmaması, bu Yönetmelik gereklerini yerine getirdiklerinin beyan edilmesi ve bu beyanın doğruluğu hakkında şüphe bulunmaması halinde A.TR Dolaşım Belgesi aranmaksızın serbest dolaşımda kabul edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gümrük İdareleri Arasında Karşılıklı İşbirliği

Mühür ve Adreslerin İletilmesi

Madde 34- Türkiye ve Topluluk gümrük idareleri, A.TR Dolaşım Belgesi vize ederken kullandıkları mühürlerin örnek baskılarını, A.TR Dolaşım Belgelerinin kontrolünden sorumlu gümrük idarelerinin adreslerini birbirlerine iletceklerdir.

Karşılıklı Yardım

Madde 35- Türkiye ve Topluluk yetkili gümrük idareleri vasıtasıyla birbirlerine A.TR Dolaşım Belgelerinin geçerlilikleri ve bu Yönetmeliğin doğru uygulanmasını teminen bu belgelerde yer alan bilgilerin doğruluğunun kontrolünde yardımcı olurlar.

Anlaşmazlıkların Çözümü

Madde 35 - Bu Yönetmelik esasları çerçevesinde yapılacak uygulamada meydana gelecek tereddüt ve anlaşmazlıklar, bu Yönetmeliğe ilişkin işlemlerin yürütülmesiyle görevli kuruluşlarca Müsteşarlığa iletilir ve Müsteşarlıkça çözümlenir.

Bu tereddüt ve anlaşmazlıklardan 28 ila 31 inci maddelerde belirtilen sonradan kontrol işlemlerine ilişkin olup, Taraf ülkeler gümrük idarelerince kendi aralarında çözülemeyenler veya ilgili gümrük birliği hükümlerinin yorumlanmasında ortaya çıkan sorunlar Gümrük İşbirliği Komitesi'ne sunulur.

İthalatçı ile ithalatçı ülkenin gümrük idareleri arasında çıkabilecek her türlü anlaşmazlık, bu ülkenin mevzuatı çerçevesinde çözüme bağlanır.

Posta Gönderileri

Madde 37- Ambalajları veya refakat belgeleri üzerinde; eşyanın serbest dolaşım şartlarına uymadığını gösterir ihraç ülkesi yetkili makamları tarafından yapıştırılan, EK III'de yer alan örneğe uygun sarı etiketi bulunmayan ve doğrudan doğruya posta yoluyla gönderilen eşya A.TR Dolaşım Belgesi aranmaksızın serbest dolaşım hükümlerinden yararlandırılır.

DÖRDÜNCÜ KISIM
Son Hükümler**Yürürlükten Kaldırılan Hükümler**

Madde 38- 24/8/1996 tarihli ve 22737 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “A.TR Dolaşım Belgeleri Yönetmeliği”, değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- Bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihte serbest bölgelerde, antrepo ve geçici depolama yerlerinde bulunan eşya ile ilgili A.TR Dolaşım Belgeleri için 38 inci madde ile yürürlükten kaldırılan Yönetmeliğin 22 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Yürürlük

Madde 39- Bu Yönetmelik 1/1/2001 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 40- Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakan yürütür.

Onaylanmış İhracatçı Mühürü:

EK II

Mühür örneği üzerinde rakamlarla ifade edilen bölümler aşağıda belirtilen bilgileri kapsayacaktır;

- (1) İhracatçı Ülkeyi belirten harf/harfler veya işaret ya da arma
- (2) Onaylanmış İhracatçı

EK III

Sarı Etiket Örneği